

İNKILAP TARİHİ DERS TAKİP DEFTERİ

UZAKTAN EĞİTİM
KPSS AKADEMİSİ

AKİF ÇELİK

[akifcelik.piritarih](https://www.instagram.com/akifcelik.piritarih)

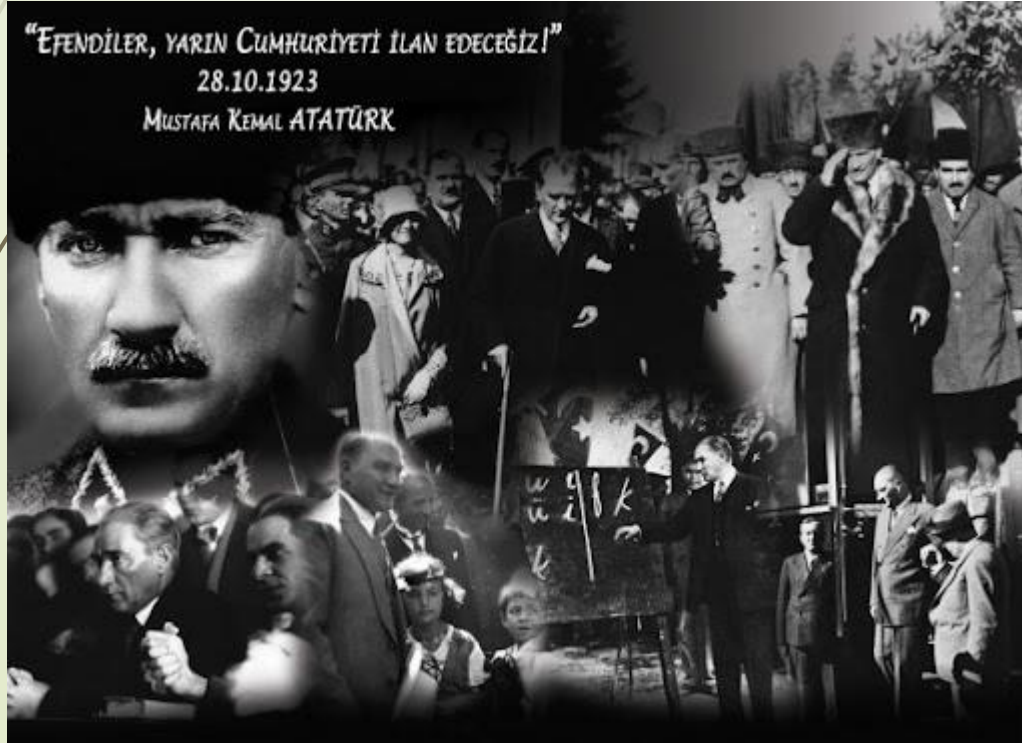
CUMHURİYET DÖNEMİ İÇ POLİTİKA

II. TBMM'nin Açılması (11 Ağustos 1923)

- ☞ II. TBMM 11 Ağustos 1923'ten 26 Haziran 1927'ye kadar görev yapmıştır.
- ☞ II. Meclis dönemi yapılan faaliyetler;
 - ⇒ **Lozan Barışı'nı** onaylanmıştır.
 - ⇒ 13 Ekim 1923'te **Ankara'yı başkent** yapılmıştır.
 - ⇒ 29 Ekim 1923'te **Cumhuriyet ilan** edilmiştir.
 - ⇒ 3 Mart 1924'te **Halifelik** kaldırılmıştır.
 - ⇒ **1924 Anayasası** hazırlanmıştır.
 - ⇒ Cumhuriyet dönemi inkılaplarını gerçekleştirdiği için **İnkılapçı Meclis** olarak bilinir.

HAP BİLGİ:

- 1928 yılında Ankara'nın imar planı için düzenlenen yarışmada **Hermann Jansen** yarışmayı kazanmıştır.
- Ankara'nın başkent olması kanun teklifini meclise sunan kişi **İsmet İnönü** olmuştur.

Cumhuriyetin İlanınının Sebepleri:

- ⇒Ulusal egemenliđi pekiřtirmek.*
- ⇒Hükümet bunalımlarını aşmak (Ekim Bunalımı, Sonbahar Krizi)*
- ⇒Rejim tartışmalarına son vermek.*
- ⇒Devlet başkanlığı sorununu çözmek.*
- ⇒Devletin adını belirlemek.*
- ⇒Meclis Hükümeti sisteminin işlerliğini yitirmesi.*
- ⇒Yürütme işlerinde oluşan aksaklıkları gidermek.*

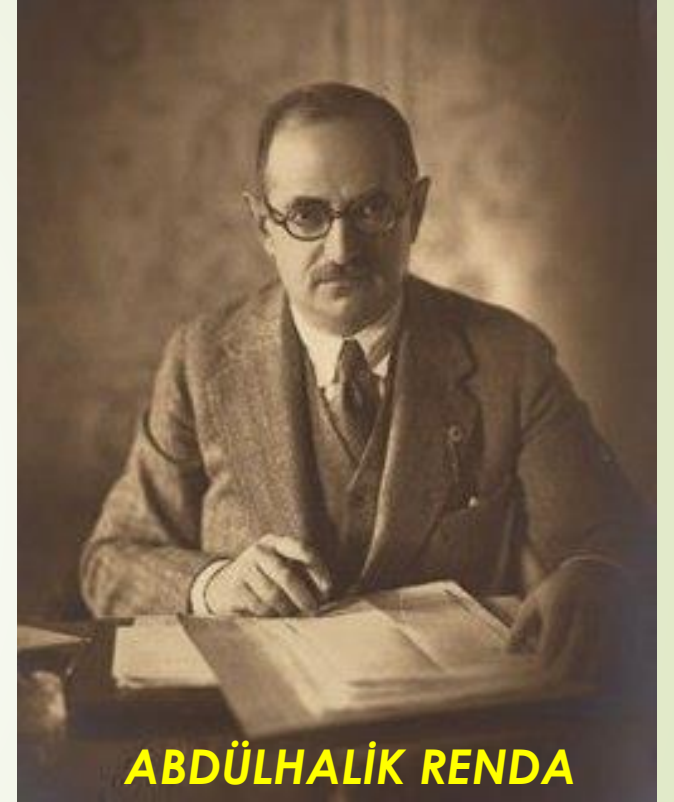
Cumhuriyetin İlanınının Sonuçları:

- ⇒ Yeni Türk Devleti'nin rejim sorunu ortadan kalkmıştır.
- ⇒ Devletin adı **Türkiye Cumhuriyeti** olarak belirlendi.
- ⇒ Ulusal Egemenlik güçlenmiş oldu.
- ⇒ Devlet başkanlığı sorunu çözüldü. **Mustafa Kemal** ilk Cumhurbaşkanı, **İsmet İnönü** ilk Başbakan, **Fethi Okyar** ise İlk Meclis başkanı olmuştur.
- ⇒ Atatürk Dönemi'nin son başbakan ise **Celal Bayar** olmuştur.
- ⇒ Meclis Hükümeti sisteminden **Kabine sistemi** geçilmiştir.
- ⇒ Mustafa Kemal Cumhuriyet için "**Benim en büyük eserimdir.**" demiştir.

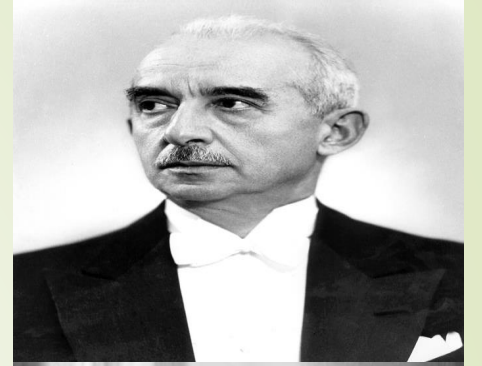
HAP BİLGİ:

- ➔ 1923-1938 tarihleri arasında Türkiye Cumhuriyeti'nde en uzun süre Cumhurbaşkanlığı yapan kişi **Mustafa Kemal**'dir.
- ➔ **Abdülhalik Renda** Mustafa Kemal'in ölümü üzerine 1 günlüğüne vekaleten Cumhurbaşkanlığı yapmıştır. En kısa süre Cumhurbaşkanlığı yapan kişidir.
- ➔ İstanbul milletvekili **Abdurrahman Şeref Bey** Cumhuriyetin ilanı için "**Doğan Çocuğun Adı**" tabirini kullanmıştır.

BAŞBAKANLAR

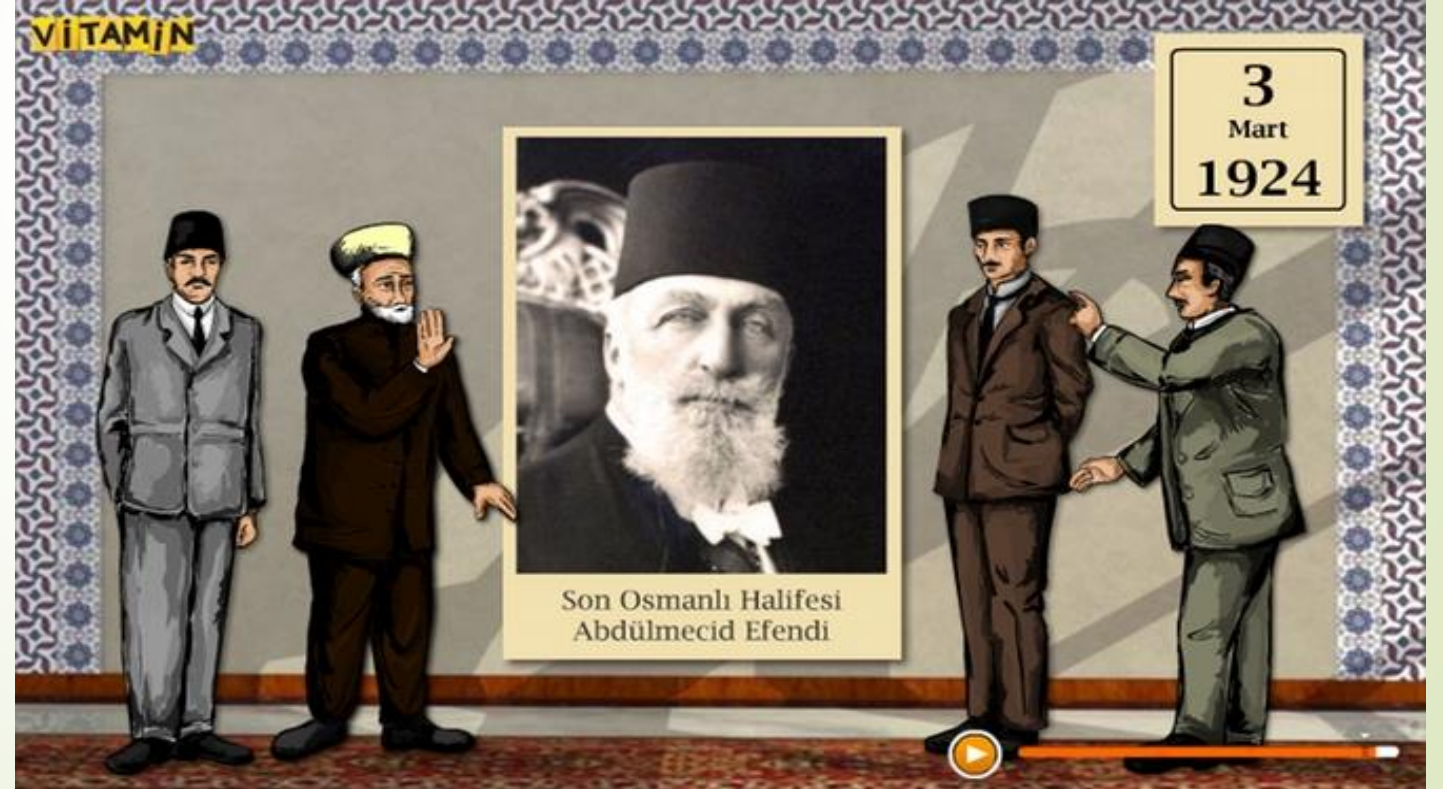
- ⇒1923-1924: İsmet İnönü, CHP'den istifaları engelleyemeyince kendisi istifa etti.
- ⇒1924-1925: Ali Fethi Okyar, Şeyh Sait İsyanı sonrası İstifa etti.
- ⇒1925-1937: İsmet İnönü, Hatay Sorunu sebebi ile Atatürk ile arası açıldı.
- ⇒1937: Celal Bayar, Atatürk Dönemi'nin son başbakanı.
- ⇒1939-1942: Refik Saydam
- ⇒1943-1946: Şükrü Saraçoğlu
- ⇒1946: Recep Peker
- ⇒1947-1948: Hasan Saka
- ⇒1949-1950: Şemsettin Günaltay
- ⇒1950-1960: Adnan Menderes

HALİFELİĞİN KALDIRILMASI (3 Mart 1924)

İngiltere'nin Vahdettin'in halifelik gücünü kullanmasını engellemek için TBMM **Abdülmecit Efendi** halife seçmiştir.

☞ Halifeliğin kaldırılması kanun teklifini meclise sunan **Şeyh Saffet Bey**'dir.

Halifeliğın Kaldırılmasının Sebepleri:

- ⇒ İki başlılığa son verilmek istenmesi.*
- ⇒ Halife Abdülmecit Efendi'nin padişah gibi davranması.*
- ⇒ Halifeliğın laik devlet düzenine ters olması.*
- ⇒ Ulusal Egemenlik düşüncesine aykırı olması.*
- ⇒ Halifeliğın işlerimize karışılmasına ortam hazırlaması.*
- ⇒ Yapılacak inkılapların önünde engel olması.*
- ⇒ Hindistanlı Müslümanlardan gelen mektubun **Tanin** ve **İkdam** gazetelerinde yayımlanması.*

Halifeliğin Kaldırılmasınının Sonuçları:

- ⇒Laikleşme yolunda önemli bir adım atılmıştır.*
- ⇒Ulusal egemenlik ilkesi güçlenmiştir.*
- ⇒Devletteki iki başlılık (din-devlet) sona ermiştir.*
- ⇒İnkılapların önündeki en önemli engel ortadan kaldırılmıştır.*
- ⇒Eski rejime dönüşün tüm yolları kapatılmıştır.*
- ⇒Ümmetçi devletten milliyetçi devlete geçiş sağlanmıştır.*

Aynı Gün Çıkarılan Yasalar;

- ✎ Kurulan yeni rejimi korumak, eskiye dönüş yollarını kapamak amacıyla **Osmanlı hanedan üyelerinin tamamı yurtdışına** çıkarılmıştır.
- ✎ **Erkan-ı Harbiye Umumiye Vekaleti** kaldırılarak **Genel Kurmay Başkanlığı** kurulmuştur. Böylece ordu siyaset dışında tutulmuştur.
Bu durum **Cumhuriyetçilik ilkesi** ile ilgilidir.
- ✎ **Tevhid-i Tedrisat** ile eğitim öğretimde birlik sağlanmış ve tüm okullar MEB'e bağlanmış. Eğitim laik, çağdaş ve milli bir nitelik kazanmıştır.
- ✎ **Şeriye ve Evkaf Vekaleti** kaldırılmıştır. Yerine **Diyanet İşleri Başkanlığı** ve **Vakıflar Genel Müdürlüğü** kurulmuştur.
- ✎ **Şeyhülislamlık** makamı ve **Şeriye Mahkemeleri** kaldırılmıştır.

1924 Anayasası'nda Yapılan Değişiklikler

- 👉 1928 yılında Anayasadan “**Devletin dini İslam’dır**” maddesi çıkarıldı.
- 👉 1928 Cumhurbaşkanı ve Milletvekillerinin yemin şekli değiştirildi.
- 👉 Kadınlara 1930'da **Belediye**, 1933'te **Muhtarlık** seçimlerine katılma hakkı verilmiştir. Ayrıca 1934'te kadınlara **Milletvekili** seçme ve seçilme hakkı verilmiştir.
- 👉 1934 seçme yaşı 18'den 22'ye çıkarıldı. 1995 yılında tekrar 18'e düşürülmüştür.
- 👉 1937 yılında Atatürk ilkeleri anayasaya girdi.
- 👉 1945 Anayasasının dili Türkçeleştirilmiştir.
- 👉 1946 'da tek dereceli seçim sistemine geçilmiştir.
- 👉 **Fransa** ve **Polonya** örnek alınarak hazırlanmıştır.
- 👉 En uzun süre yürürlükte kalan ve en çok değiştirilen anayasadır.

ÇOK PARTİLİ HAYATA GEÇİŞ DENEMELERİ

- ⇒ Hükümetin yaptığı faaliyetleri denetlemek
- ⇒ **Ulusal egemenlik ve demokrasiyi güçlendirmek**
- ⇒ **Farklı görüşleri mecliste temsil etmek**

Atatürk Dönemi'nde Kurulan Siyasi Partiler ve Kurucuları

Mustafa Kemal
HALK FIRKASI
(9 Eylül 1923)

Kazım Karabekir
TERAKKİ PERVER
CUMHURİYET FIRKASI
(17 Kasım 1924)

Fethi Okyar
SERBEST
CUMHURİYET
FIRKASI
(12 Ağustos
1930)

Halk Fırkası (9 Eylül 1923)

- ➔ Kurucusu ve ilk başkanı **Mustafa Kemal**
- ➔ Partinin kurulma amacı inkılapları hayata geçirmektir.
- ➔ TBMM'deki **Müdafaa-i Hukuk Grubu**'nun dönüştürülmesi ile kurulmuştur.
- ➔ Yeni Türk Devleti'nin ilk siyasi partisidir.
- ➔ 8 Nisan 1923'te Mustafa Kemal'in açıkladığı **Dokuz Umde** ile partinin temel esasları belirlenmiştir.
- ➔ 10 Kasım 1924'te **Cumhuriyet Halk Fırkası** adını almıştır.
- ➔ Parti'nin kuruluşu ve ilk kurultayı **Sivas Kongresi** olarak kabul edilmiştir.
- ➔ Cumhuriyete bağlı, laik ve çağdaş bir partidir.
- ➔ Ekonomi de **Devletçilik** fikrini savunmuştur.
- ➔ 1927'de partinin ikinci kurultayında Mustafa Kemal **NUTUK** adlı eserini okumuştur.
- ➔ 1931'te partinin üçüncü kurultayında altı **Atatürk İlkesi** parti programına eklenmiştir.
- ➔ 1923-1950 arasında 27 yıl boyunca ülkeyi tek parti olarak yönetmiştir.

Partinin temel programı şu şekildedir;

- *Öğretimde birlik sağlanmalıdır.*
- *Hakimiyet milletindir.*
- *Askerlik süresi kısaltılmalıdır.*
- *Kanunlar düzeltilmelidir.*
- *Özel sektör ve teşebbüslere destek verilmelidir.*
- *Aşar vergisi kaldırılmalıdır.*
- *Atatürk İlkeleri benimsenmelidir.*

Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası (17 Kasım 1924)

- Partinin kurucu başkanı **Kazım Karabekir**
- Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk muhalefet partisidir.
- Türkiye Cumhuriyeti'nin ikinci siyasi partisidir.
- Partinin kurucuları:
Kazım Karabekir
Ali Fuat Cebesoy
Rauf Orbay
Adnan Adıvar
Refet Bele

TERAKKİPERVER CUMHURİYET FIRKASI KURUCULARI

 Kazım Karabekir

 Ali Fuat Cebesoy

 Refet Bele

 Adnan Adıvar

 Rauf Orbay

NOT: Türkiye Cumhuriyetinin ilk muhalefet partisidir. Şeyh Said isyanı sonrası 5 Haziran 1925'te kapatılmıştır.

- ➔ Mustafa Kemal bu partinin kurulması ile ilgili "**Paşaların Komplosu**" tabirini kullanmıştır.
- ➔ Parti Ankara dışında ilk yerel şubesini Urfa'da açmıştır.
- ➔ Ekonomi de **Liberalizm (serbest ekonomi)** ilkesini benimsemiştir.
- ➔ Partinin programında "**Dini inançlara saygılıyız**" maddesine yer verilmiştir.
- ➔ Şeyh Sait İsyanı sonrası **5 Haziran 1925'te** parti kapatılmıştır.

Partinin temel programı şu şekildedir;

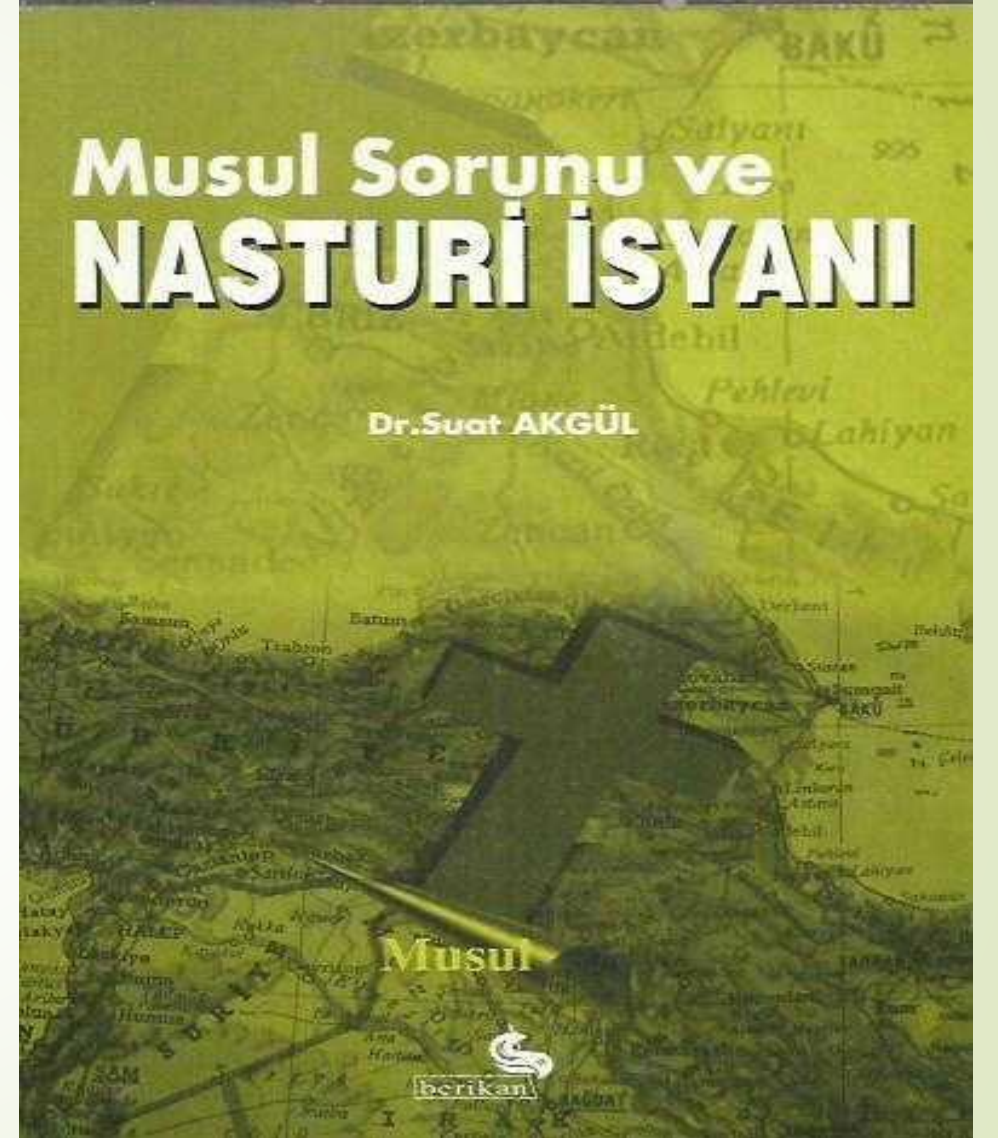
- *Tek dereceli seçim sistemi.*
- *Bireysel özgürlüklerin korunması.*
- *Yerinden yönetim ilkesi (Adem-i Merkeziyetçilik).*
- *Liberal ekonomik model.*
- *Dini inanç ve düşüncelere saygılı.*
- *Hükümete ait toprakların topraksız köylüye dağıtılması.*
- *Cumhurbaşkanı olan kişinin milletvekilliğinin kaldırılması.*

Nasturi İsyanı

(7 Ağustos-26 Eylül 1924)

- ➔ Musul Sorunu'nda karlı çıkmak isteyen İngiltere'nin desteği ile Güneydoğu Anadolu'da çıkmıştır. Hristiyan **Nasturilerin** bağımsızlık için çıkardığı bir isyandır.
- ➔ Türkiye Cumhuriyeti'nde **çıkan ilk isyandır.**
- ➔ İsyan 7. Kolordu Komutanı **Cafer Tayyar Paşa** tarafından bastırılmıştır. Rejime karşı çıkan bir isyan değildir.

Şeyh Sait İsyanı (13 Şubat 1925)

İngiltere'nin desteği ile Diyarbakır bölgesinde Şeyh Sait öncülüğünde çıkmıştır.

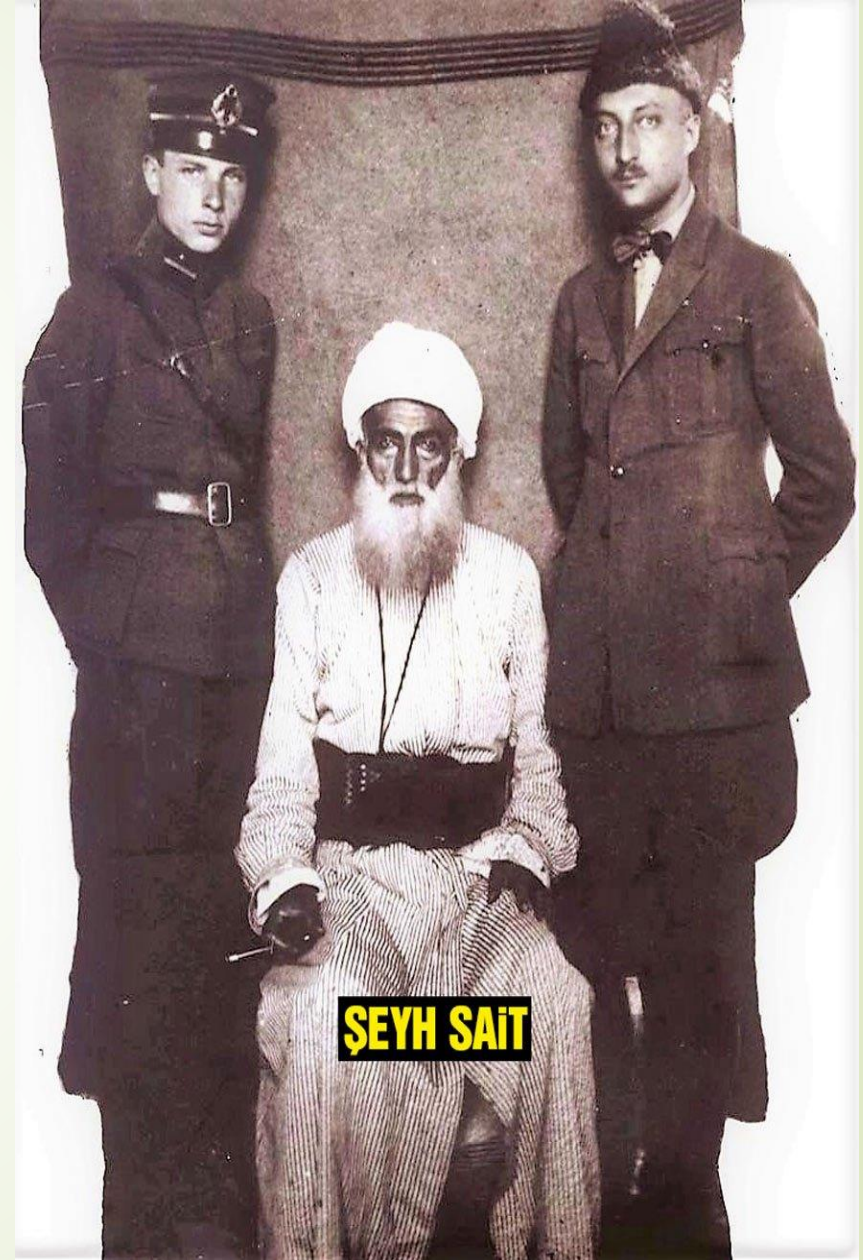
Laik Cumhuriyete karşı çıkan ilk isyandır.

Temel Amaç: Musul Sorunu'nda karlı çıkmak
İsyana karşı alınan bazı tedbirler şunlardır;

Bölgesel sıkı yönetim ve seferberlik ilan edildi.

Ankara ve Diyarbakır'da **İstiklal Mahkemeleri** kuruldu.

4 Mart 1925'te **Takrir-i Sükun (Huzuru Koruma) Kanunu** çıkarılmış, 1929'a kadar yürürlükte kalmıştır. Bu kanun devlet otoritesinin artmasında, rejimin korunmasında etkili olmuştur.

- ➔ **Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası** isyanın çıkmasında etki olduğu gerekçesiyle kapatılmıştır. Çok partili hayata geçişte ilk deneme başarısız olmuştur.
- ➔ İsyân sonrasında İngiltere ile 1926'da imzalanan **Ankara Antlaşması** ile Türkiye Musul'u kaybetmiştir.
- ➔ Mevcut rejimi ve inkılapları korumak adına hükümete; parti ve dernek kapatma, kişi hak ve özgürlüklerine kısıtlama koyma, basına sansür koyma, gazete ve dergi kapatma gibi haklar vermiştir.
- ➔ İsyân **Tekke, Zaviye ve Türbelerin kapatılmasında** etkili olmuştur.

PIRİTARIN

Türkiye Cumhuriyetinin ilk muhalefet partisi

✓ Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası

2. muhalefet partisi:

✓ Serbest Cumhuriyet Fırkasıdır

Mustafa Kemal'e Suikast Girişimi (15 Haziran 1926)

- ➔ Cumhuriyet rejimi ve laik düzen karşıtlarının Mustafa Kemal'e karşı İzmir'de planladığı suikast girişimidir.
- ➔ Giritli Şevki'nin olayı ihbar etmesi sonucu, **Laz İsmail, Şükrü Bey, Gürcü Yusuf, Çopur Hilmi, Ziya Hurşit, Arif Bey** yakalanarak cezalandırılmıştır.
- ➔ Mustafa Kemal bu suikast sonrası "**Benim naçiz vücudum bir gün elbet toprak olacaktır; fakat Türkiye Cumhuriyeti ilelebet payidar kalacaktır**" sözünü söylemiştir.

HAP BİLGİ:

- ☞ Kemal Tahir'in "**Kurt Kanunu**" adlı romanı İzmir Suikasti'ni anlatan bir eserdir.
- ☞ İstiklal Mahkemeleri'nin görev yaptığı son olay **İzmir Suikasti**'dir.

İSTİKLAL MAHKEMELERİNİN

- ✍ İlk kez kurulması TBMM KARŞI İSYANLARDA
- ✍ Son kez kurulması Mustafa Kemale düzenlenen İZMİR SUIKASTI

👉👉 İstiklal Mahkemeleri toplam 8 kez görev yapmıştır. TBMMnin yargı yetkisini kullandığını gösterir.

PIRİTARİH

Atatürk'e yapılması planlanan
İzmir Suikastı

Serbest Cumhuriyet Fırkası

(12 Ağustos 1930)

- ➔ Türkiye Cumhuriyeti'nin ikinci muhalefet partisidir.
- ➔ Kurucu başkanı: **Fethi Okyar**
- ➔ Ekonomi de **Liberalizm** ilkesini savunmuştur.
- ➔ Laik, çağdaş ve Cumhuriyetçi bir partidir.
- ➔ Parti içerisine eski rejim yanlıları sızınca, parti başkanı Ali Fethi Okyar 17 Kasım 1930'da partiyi kapatmıştır.

Partinin temel programı şu şekildedir;

- *Cumhuriyetçilik, laiklik, milliyetçilik ilkelerine bağlı kalınacak.*
- *Türk Lirasının değeri korunmalıdır.*
- *Yabancı sermaye ülkeye çekilmelidir.*
- *Liberal ekonomik model benimsenecek.*
- *Teşvik-i Sanayi Kanunu bütünüyle uygulanmalıdır.*
- *Tek dereceli seçim sistemine geçilmeli.*
- *Vergiler halkın gücüne göre düşürülmelidir.*
- *Kadınlara siyasi hakların verilmesi*
- *Limanlarda tekelcilik kaldırılmalıdır.*

Menemen (Kubilay) Olayı (23 Aralık 1930)

- ☞ *Laik Cumhuriyete karşı çıkan ikinci isyandır.*
- ☞ *Derviş Mehmet önderliğinde İzmir Menemen'de çıkmıştır. "**Din elden gidiyor, şeriat isteriz**" propagandası ile halkı isyana teşvik etmiştir.*
- ☞ *İsyanın bastırılması için görevlendirilen **Asteğmen Kubilay (Öğretmen Mustafa Fehmi)** şehit edilmiştir.*
- ☞ *Suçlular tespit edilerek **Divan-ı Harp**'te yargılanmışlardır.*

HAP BİLGİ:

- ➔ *Atatürk döneminde Türkiye Cumhuriyeti Amele ve İşçi Partisi, Ahali Cumhuriyet Fırkası, Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası gibi partiler Bakanlar Kurulu kararı ile kapatılmıştır.*
- ➔ **Şeyh Sait İsyanı ve Menemen Olayı** etkisi ile Atatürk döneminde çok partili hayata geçişte başarıya ulaşılamamıştır.
- ➔ *Türkiye'de çok partili hayata geçiş II. Dünya Savaşı sonrası 1945'te Nuri Demirağ öncülüğünde kurulan **Milli Kalkınma Partisi** ve 1946'da kurulan **Demokrat Parti** ile gerçekleşmiştir*

BOŞLUK DOLDURMA ALIŞTIRMALARI

- II. TBMM **1923-1927** arasında görev yapmıştır.
- Ankara'nın başkent seçilmesi, Cumhuriyetin ilanı, Halifeliğin kaldırılması ve 1924 Anayasası** II. TBMM dönemine aittir.
- Lozan Barış Antlaşması'nı** mecliste kabul edip onaylayan II. TBMM'dir.
- 1928'de Ankara'nın imarı için düzenlenen yarışmayı **Hermann Jansen** kazanmıştır.
- Cumhuriyetin ilanı ile **devletin yönetim şekli, adı, rejimi** belirlenmiştir.
- Cumhuriyetin ilanı ile **Kabine Sistemine** geçilmiştir.
- İlk Cumhurbaşkanı **Mustafa Kemal**, ilk Başbakan **İsmet İnönü**, ilk meclis başkanı **Fethi Okyar** olmuştur.
- Mustafa Kemal** 1923'ten 1938'e kadar 4 kez seçilerek en uzun süre Cumhurbaşkanlığı yapan devlet adamı olmuştur.
- Atatürk döneminin son Başbakanı **Celal Bayar**.

Atatürk'ün ölümü üzerine bir günlüğüne vekaleten Cumhurbaşkanlığı yapan kişi **Abdülhalik Renda**.

3 Mart 1924'te **Halifeliğin Kaldırılması** ile laiklik yolunda önemli bir adım atılmıştır.

Halifeliğin kaldırıldığı gün tüm **Osmanlı hanedanı** sınır dışına çıkarılmıştır.

Erkan-ı Harbiye Umumiye Vekaleti kaldırıldı yerine **Genel Kurmay Başkanlığı** kuruldu.

Şeriyeye ve Evkaf Vekaleti kaldırıldı, yerine **Diyanet İşleri Başkanlığı** ve **Vakıflar Genel Müdürlüğü** kuruldu.

Tevhid-i Tedrisat Kanunu ile eğitim ve öğretim de birlik sağlanmıştır.

Halifeliğin Kaldırılması ile ümmetçi devletten milliyetçi devlete geçiş sağlanmıştır.

Halifeliğin kaldırılması ile **Şeyhulislamlık** ve **Şeriyeye Mahkemeleri** kaldırılmıştır.

- ➔ Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk siyasi partisi **Cumhuriyet Halk Fırkası**
- ➔ Halk Fırkasının kurucusu **Mustafa Kemal**
- ➔ 1923-1950 arası tek parti olarak ülkeyi **Cumhuriyet Halk Fırkası** yönetmiştir.
- ➔ Cumhuriyet Halk Fırkasının ilk parti kurultayı **Sivas Kongresi** kabul edilir.
- ➔ 1927'de partinin ikinci kurultayında Mustafa Kemal **Nutuk** adlı eserini okumuştur.
- ➔ 1931'de partinin üçüncü kurultayında altı **Atatürk İlkesi** parti programına alınmıştır.
- ➔ Yeni Türk devletinin ilk muhalefet partisi ve ikinci siyasi partisi **Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası**.
- ➔ Terakkiperver'in kurucuları arasında **Kazım Karabekir, Ali Fuat Cebesoy, Rauf Orbay, Adnan Adıvar** ve **Refet Bele** yer almıştır.

- ➔ Cumhuriyet Halk Fırkası ekonomi de **Liberalizm** ilkesini benimserken, Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası liberalizm (serbest ekonomi) ilkesini benimsemiştir.
- ➔ Şeyh Sait İsyanı'na sebep olduğu gerekçesi ile kapatılan parti **Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası**'dır.
- ➔ Laik Türkiye Cumhuriyetine karşı çıkan ilk isyan **Şeyh Sait İsyanı**
- ➔ Şeyh Sait İsyanı sonrası doğuda sıkıyönetim ilan edilerek 1925-29 arasında **Takrir-i Sükun Kanunu** çıkarılmıştır.
- ➔ **Nasturi** ve **Şeyh Sait İsyanı** çıkmasında İngiltere'nin Musul'a hakim olma fikri etkili olmuştur.
- ➔ Şeyh Sait isyanı sonrası **1926 Ankara Antlaşması** ile Musul tamamen Misak-i Milli sınırları dışında kalmıştır.
- ➔ Mustafa Kemal'e karşı düzenlenen İzmir Suikasti sonrası **İstiklal Mahkemeleri** son kez görev yapmıştır.

☞ Laik Cumhuriyete karşı ikinci isyan **Menemen Olayı**.

☞ Menemen olayı sonrasında suçluları yargılamak amacıyla **Divan-ı Harp** kurulmuştur.

☞ Mustafa Kemal "Bu bir din meselesi değil, dil meseledir" sözünü **Bursa Olayı** sonrası söylemiştir.

KRONOLOJİK ETKİNLİKLER

- I. Ankara'nın başkent olması
- II. Cumhuriyeti'nin ilanı
- III. II. TBMM'nin göreve başlaması
- IV. Nasturi isyanı

CEVAP: III-I-II-IV

- I. Halk Fırkasının kurulması
- II. Mustafa Kemal'in Nutuk'u okuması
- III. Serbest Cumhuriyet Fırkası'nın kurulması
- IV. Bursa Olayı

CEVAP: I-II-III-IV

I. Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası kapatılması

II. Şeyh Said İsyanı

III. Menemen Olayı

IV. Eğitimde birliğin sağlanması

CEVAP: IV-II-I-III

I. Menemen Olayı

II. Terakkiperver Cumhuriyet Fırkasının kurulması

III. İzmir suikasti

IV. Devletin dini İslamdır maddesinin Anayasa'dan çıkarılması

CEVAP: II-III-IV-I

I. Erkan-ı Harbiye Vekaleti'nin kaldırılması

II. Musul'un kaybedilmesi

III. II. TBMM'nin görevinin sona ermesi

IV. Saltanatın kaldırılması

CEVAP: IV-I-II-III

I. Kabine Sistemine geçilmesi

II. Takrir-i Sukün Kanunu

III. Lozan Barışı'nın imzalanması

IV. Abdühalik Renda'nın vekaleten Cumhurbaşkanlığı yapması

CEVAP: III-I-II-IV

2023 KPSS SORUSU

Hindistan'daki Müslüman liderlerden Ağa Han ve Emir Ali, aşağıdaki konuların hangisi ile ilgili Türkiye Cumhuriyeti Başbakanı İsmet Paşa'ya bir mektup yazıp görüşlerini belirtmişlerdir?

- A) Halifelik kurumunun korunması*
- B) Saltanatın güçlendirilmesi*
- C) Mustafa Sagir davasının araştırılması*
- D) İstiklal Mahkemelerinin kapatılması*
- E) 150'liklerin affedilmesi*

Cevap: A

2023 KPSS SORUSU

20 Nisan 1924 tarihinde TBMM'de kabul edilen Teşkilat-ı Esasiye Kanunu'nun hükümleri ile ilgili bir inceleme yapıldığında aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Yasama yetkisinin TBMM'ye ait olduğu
- B) Yargısal denetimin Anayasa Mahkemesine verildiği
- C) Hak ve özgürlüklerin bütün yurttaşlara tanındığı
- D) Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığının tanımlandığı
- E) Devletin şeklinin Cumhuriyet olarak belirtildiği

Cevap: B

2022 KPSS SORUSU

Aşağıdaki gelişmelerden hangisi 4 Mart 1925 tarihinde Takrir-i Sükun Kanunu'nun kabul edilmesi, İstiklal mahkemelerinin tekrar faaliyete geçmesi ve sıkıyönetimin ilan edilmesinde etkili olmuştur?

- A) Mustafa Kemal Paşa'ya suikast girişimi*
- B) 1929 Dünya Ekonomik Krizi*
- C) Şeyh Sait Ayaklanması*
- D) Çanakkale Olayı*
- E) Menemen Olayı*

Cevap: C

2022 KPSS SORUSU

17 Kasım 1924'te Kazım Karabekir başkanlığında kurulan siyasi parti aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası
- B) Serbest Cumhuriyet Fırkası
- C) Ahrar Fırkası
- D) İttihat ve Terakki Fırkası
- E) Halk Fırkası

Cevap: A

2022 KPSS SORUSU

Cumhuriyet Dönemi'nde çok partili hayata geçiş süreciyle ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Atatürk Dönemi'nde çok partili hayata geçiş denemeleri yapılmıştır.*
- B) Şeyh Sait İsyanı, bu süreci olumsuz etkilemiştir.*
- C) Serbest Cumhuriyet Fırkası, Takrir-i Sükun Dönemi'nde kurulmuştur.*
- D) Bu süreçte Kazım Karabekir de parti kurmuştur.*
- E) Çok partili genel seçimler ilk defa 1946 yılında gerçekleşmiştir.*

Cevap: C

2021 KPSS SORUSU

Yakın Dönem Türkiye tarihiyle ilgili aşağıdaki gelişmelerin hangisinde neden-sonuç ilişkisi kurulamaz?

- A) İstanbul Hükümetinin Lozan Konferansı'na davet edilmesi- Saltanatın kaldırılması***
- B) Şeyh Sait Ayaklanması- Takrir-i Sükün Kanunu'nun kabul edilmesi***
- C) İstanbul'un resmen işgali- Büyük Millet Meclisinin açılması***
- D) Mustafa Kemal'e suikast girişimi- Serbest Cumhuriyet Fırkasının kapanması***
- E) Halifeliğin kaldırılması- Osmanlı hanedanı üyelerinin ülke dışına çıkarılması***

Cevap: D

2020 KPSS SORUSU

TBMM tarafından Osmanlı ailesine mensup kişilerin yurt dışına çıkarılmaları kararı, aşağıdaki gelişmelerden hangisine bağlı olarak alınmıştır?

- A) Saltanatın kaldırılması*
- B) Lozan Antlaşması'nın imzalanması*
- C) Halifeliğin kaldırılması*
- D) Cumhuriyet'in ilan edilmesi*
- E) Ankara'nın başkent olması*

Cevap: C

2015 KPSS SORUSU

Mustafa Kemal'in 8 Nisan 1923'te açıkladığı " Dokuz Umde(Dokuz İlke)" aşağıdakilerden hangisinin varlığının esasını oluşturmuştur?

- A) TBMM'nin*
- B) Halk Fırkası'nın*
- C) Teşkilat-ı Esasiye Kanunu'nun*
- D) İsmet Paşa Hükümeti'nin*
- E) Lozan Konferansı'nın*

Cevap: B

2012 KPSS SORUSU

Atatürk Dönemi son başbakanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İsmet İnönü***
- B) Fethi Okyar***
- C) Şükrü Saraçoğlu***
- D) Celal Bayar***
- E) Rauf Orbay***

Cevap: D